



**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Quænam privilegia requirant amplam, vel strictam interpretationem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

proemium, in quo plerumque intentio Principis exponitur, si fieri possit, consulendus Princeps; demum attendenda proprietates verborum juxta stylum concedentis; nempe si privilegium est Pontificium, juxta stylum curia Romana; si Cæsareum, juxta stylum Curia Cæsareæ. Sanchez, Haunold, Palao, aliique.

2. Causa efficiens interpretationis doctrinalis [suppono ex priori Tractatu aliam esse interpretationem doctrinalem, aliam authenticam] possunt esse viri docti exponentes privilegia secundum jura, & regulas juris. Authenticæ verò nemo nisi Princeps, qui dedit privilegium; ejus quippe est juridicè & authenticè interpretari actum, cujus est condere actum, *l. sacratissime. C. de LL.* unde privilegia à Sum. Pontif. concessa, inferiores Prælati non possunt judicialiter interpretari. Salmanticens. hic cum pluribus à se relatis.

Generalibus tamen Religionum, & respectivè Provincialibus dubia privilegia non tantum doctrinaliter, sed etiam juridicè & authenticè interpretari, concessum esse, ex concessione à Julio II. facta Generali Ordinis Prædicatorum, probant Salmanticenses ibidem num. 75. ubi etiam potestatem limitandi, restringendi, imò etiam pro suis subditis tollendi usum privilegiorum ab Apostolica sede promanantium è Summ. Pontiff. Leonis X. Clementis IV. & Gregorii XIII. concessionibus probant Miranda to. 2. q. 43. a. 4. Lezana to. 1. c. 18. Suarez de Relig. to. 4. tra. 8. l. 2. c. 22. aliique.

§. II.

Quenam privilegia requirant amplam, vel strictam interpretationem?

- Suppositis, quæ in priori articulo dixi de divisione privilegii in favorabile & odiosum:
3. Dicendum primò: Privilegium contra jus commune est regulariter strictè interpretandum, *per c. sanè. & c. porro. de privilegiis.* Ratio est primò: quia quæ parte derogat juri communi, continet dispensationem, quæ est strictæ interpretationis juxta dicta in præcedentibus. Secundò, quia favor communis boni præpoller favori boni particularis: sed jus commune favet bono communi, uti privilegium bono particulari: ergo. Ideo si illegitimo concedatur privilegium ad Ordines suscipiendos, de minoribus Ordinibus accipiendum esse tradit Palao cum Authoribus à se relatis puncto 10. n. 3.
4. Ex quo inferitur, præmissam doctrinam etiam habere locum in privilegio contra specialem consuetudinem, & jus particulare, quando illa juri communi non adversantur: sunt enim instar juris communis, eandemque obtinent efficaciam, adeoque juri specialis privilegii præferri merentur. Dixi tamen, quando juri communi non adversantur: si enim adversantur, tunc privilegiorum lata explicatio favet juri communi, ideoque amplexanda. Salas disp. 20. sect. 10. n. 70. Sanchez. l. 8. disp. 1. n. 12. aliique.
5. Dixi in assertione, *regulariter*: nam excipitur primò privilegium cedens in favorem Religionis, & causæ piæ; tunc enim latè explicandum est,

tamet si aliquo modo deroget juri communi, quia summum jus est, quod pro Religione facit. *l. sumi persone. ff. de Religios. & sumpt. fun.* Ideo privilegia concessa Religiosis, militibus, studiosis sunt amplè interpretationis; interest quippe totius Reipublicæ, Religionis, & boni communis, ut ejusmodi personis faveatur; quæ de causâ licet privilegium concessum filiis familias contra jus commune strictè sit interpretandum; ita ut solum de filiis legitimis intelligatur, *per l. uli. C. de his, qui veniam arat.* accedente tamen favore Religionis & piæ causæ etiam extenditur ad legitimos, prout docent Suarez l. 8. c. 27. n. 7. Salas disp. 17. sect. 6. Palao cit. n. 5.

Excipitur secundò privilegium infernum juri communi, quia tunc non derogat juri communi, sed ipsius partem constituit. Suar. cit. n. 8. unde Sanch. l. 8. de matrim. c. 27. n. 8. & Henricus. l. 7. de Indulgent. c. 22. inferunt, privilegia omnia Religiosis in perpetuum concessa esse latè explicanda non tantum propter favorem Religionis, de quo prius, sed etiam propter perpetuitatem, per quam reputantur, ac si forent corpori juris inserta.

Excipitur tertio privilegium ex motu proprio, vel certâ scientiâ concessum, quod latam petit explicationem, quantumvis juri communi adversetur, tunc quippe est proprium Principis beneficium, ad cujus honoris & auctoritatis favorem pertinet, ut ipsius liberalitas latè explicetur. Suarez cit. n. 8. Sanchez n. 5. & 6. aliique.

Dicendum secundò. Privilegium derogans particulari juri alterius strictam requirit interpretationem, quantum patitur verborum proprietates: quia non præsumitur Princeps velle derogare ejusmodi juri quæsito, nisi illud expresse sit. *l. 2. §. 1. ff. ne quid in loco publico. c. licet in corrigendo de offic. ordin. c. ex tuarum. de auctoritat. & usu pallii. & communi DD.* unde inferitur privilegium concessum ad plura beneficia obtinenda esse interpretandum de beneficiis non curatis, quia cum ferè semper deroget non tantum juri communi, sed etiam juri tertii, strictè est explicandum, nisi aliud exprimat. Sanchez. l. 9. disp. 2. n. 13.

Excipitur, si privilegium per strictiorem interpretationem redderetur inutile: non enim voluntas Principis frustrari debet, juxta dicta in priori §. n. 1.

Dicendum tertio. Privilegium, quod in nullius cedit præjudicium, est amplè interpretandum; nam & est purum beneficium Principis, quod latam petit explicationem. *l. beneficium. ff. de constitut. Princ. & favores sunt ampliandi. ex R. l. 15. in 6.*

§. III.

Corollarium.

Inferes ex dictis primò: potestatem dispensandi & absolvendi à reservatis concessam sine expressione personæ dispensandæ, vel absolvendæ esse latè interpretandum; tum quia talis concessio maxime conducit ad sublevandas multorum necessitates, neque refragatur juri communi; tum quia in nullius cedit præjudicium; sicut